

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1092/2010

ze dne 24. listopadu 2010

o makrobezpečnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Finanční stabilita je předpokladem toho, aby reálná ekonomika vytvářela pracovní místa, úvěry a růst. Finanční krize odhalila závažné nedostatky ve finančním dohledu, který nedokázal předvídat nepříznivý makrobezpečnostní vývoj a zabránit akumulaci příštích rizik ve finančním systému.
- (2) Evropský parlament opakovaně vyzýval k posílení skutečně rovných podmínek pro všechny zúčastněné subjekty na

úrovni Unie a současně poukazoval na závažná selhání v dohledu Unie nad stále rostoucí integrací finančních trhů (a to v usnesení ze dne 13. dubna 2000 o sdělení Komise o provádění rámce pro finanční trhy: akční plán ⁽⁴⁾, usnesení ze dne 21. listopadu 2002 o pravidlech obezřetnostního dohledu v Evropské unii ⁽⁵⁾, usnesení ze dne 11. července 2007 o politice finančních služeb (2005–2010) – bílá kniha ⁽⁶⁾, usnesení ze dne 23. září 2008 obsahující doporučení Komisi o zajišťovacích fondech a soukromých kapitálových fondech ⁽⁷⁾ a usnesení ze dne 9. října 2008 s doporučeními Komisi ohledně opatření navazujících na Lamfalussyho proces: budoucí struktura dohledu ⁽⁸⁾ a v postoji ze dne 22. dubna 2009 k pozměněnému návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) ⁽⁹⁾ a postoji ze dne 23. dubna 2009 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o ratingových agenturách ⁽¹⁰⁾).

- (3) V listopadu 2008 Komise pověřila skupinu na vysoké úrovni vedenou Jacquesem de Larosièrem, aby učinila doporučení, jakým způsobem mají být posíleny požadavky na dohled za účelem lepší ochrany občanů a obnovení důvěry ve finanční systém.
- (4) Ve své závěrečné zprávě předložené dne 25. února 2009 (dále jen „de Larosièrova zpráva“) doporučila skupina odborníků na vysoké úrovni, kromě jiného zřídit orgán na úrovni Unie pověřený dohledem nad riziky ve finančním systému jako celku.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 270, 11.11.2009, s. 1.

⁽²⁾ Stanovisko ze dne 22. ledna 2010 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 22. září 2010 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 17. listopadu 2010.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 40, 7.2.2001, s. 453.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 25 E, 29.1.2004, s. 394.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 175 E, 10.7.2008, s. 392.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 8 E, 14.1.2010, s. 26.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 9 E, 15.1.2010, s. 48.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 184 E, 8.7.2010, s. 214.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 184 E, 8.7.2010, s. 292.

- (5) Komise ve sdělení ze dne 4. března 2009 nazvaném „Urychlit oživení evropské ekonomiky“ uvítala a všestranně podpořila doporučení de Larosièrovy zprávy. Evropská rada se na zasedání konaném ve dnech 19. a 20. března 2009 dohodla, že je nutné zlepšit regulaci finančních institucí v Unii a dohled nad nimi a že základem pro tuto činnost je de Larosièrova zpráva.
- (6) Ve svém sdělení nazvaném „Evropský dohled nad finančním trhem“ ze dne 27. května 2009 Komise navrhla řadu reforem stávajícího režimu pro ochranu finanční stability na úrovni Unie, zejména zřízení Evropské rady pro systémová rizika (dále jen „ESRB“), která ponese odpovědnost za makrobezpečnostní dohled. Rada dne 9. června 2009 a Evropská rada na svém zasedání konaném ve dnech 18. a 19. června 2009 podpořily stanovisko Komise a uvítaly záměr Komise předložit legislativní návrhy tak, aby byl nový rámec zaveden v průběhu roku 2010. V souladu s návrhy Komise dospěla Rada mimo jiné k závěru, že Evropská centrální banka (dále jen „ECB“) „by měla ESRB poskytovat analytickou, statistickou, správní a logistickou podporu, která se bude rovněž opírat o technické poradenství centrálních bank a orgánů dohledu členských států“. Podporou, kterou bude ECB poskytovat ESRB, a úkoly svěřenými a přidělenými ESRB by neměla být dotčena zásada nezávislosti ECB při plnění úkolů podle Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).
- (7) S ohledem na integraci mezinárodních finančních trhů a na riziko dalšího rozšíření finanční krize je nutné, aby Unie přijala na globální úrovni přesvědčivý závazek. ESRB by měla využívat odborných znalostí vědeckého výboru na vysoké úrovni a ujmout se všech globálních úkolů nezbytných k zajištění toho, aby byl slyšet hlas Unie v otázkách finanční stability, zejména pak prostřednictvím úzké spolupráce s Mezinárodním měnovým fondem (dále jen „MMF“) a Radou pro finanční stabilitu (dále jen „FSB“), od nichž se očekává, že budou poskytovat včasné varování týkající se makrobezpečnostních rizik na globální úrovni, a všemi partnery ze skupiny G-20.
- (8) ESRB by měla mimo jiné přispívat k provádění doporučení MMF, FSB a Banky pro mezinárodní platby (dále jen „BIS“) určených pro skupinu G-20.
- (9) Zpráva IMF, BIS a FSB ze dne 28. října 2009 předložená ministrům financí a guvernérům centrálních bank G-20 nazvaná „Průvodce hodnocením systémového významu finančních institucí, trhů a nástrojů: úvodní úvahy“ rovněž uvádí, že posouzení systémového rizika může být proměnlivé v závislosti na hospodářském prostředí. Je rovněž podminěno finanční infrastrukturou, opatřeními v oblasti řešení krizí a schopností řešit selhání v okamžiku jejich vzniku. Finanční instituce mohou mít systémový význam pro místní, celostátní či mezinárodní finanční systémy a hospodářství. Ke klíčovým kritériím pro určení systémového významu trhů a institucí patří velikost (objem finančních služeb poskytovaných jednotlivými segmenty finančního systému), nahraditelnost (rozsah, v jakém mohou v případě selhání ostatní segmenty systému poskytovat stejné služby) a propojenost (vazby s ostatními segmenty systému). Hodnocení založené na těchto třech kritériích by mělo být doplněno údaji o finančních slabínách a schopnosti institucionálního rámce řešit finanční selhání a mělo by brát v úvahu celou škálu dalších faktorů, jako je například složitost zvláštních struktur a podnikatelských modelů, stupeň finanční autonomie, intenzita a rozsah dohledu, transparentnost finančních mechanismů a vazby, jež mohou ovlivnit celkové riziko institucí.
- (10) Úkolem ESRB by mělo být sledování a hodnocení systémového rizika za běžných podmínek s cílem snížit riziko, že dojde k selhání systémových segmentů, a zvýšit odolnost finančního systému vůči otřesům. V tomto ohledu by ESRB měla přispívat k zajištění finanční stability a snižování negativních dopadů na vnitřní trh a reálnou ekonomiku. Má-li ESRB dosáhnout svých cílů, měla by analyzovat veškeré příslušné informace.
- (11) Současné uspořádání v Unii klade příliš malý důraz na makrobezpečnostní dohled a propojení mezi vývojem v širším makroekonomickém prostředí a finančním systémem. Odpovědnost za makrobezpečnostní analýzu zůstává roztržena a provádějí ji různé orgány na různých úrovních, bez jakéhokoli mechanismu k zajištění toho, že makrobezpečnostní rizika budou přiměřeně identifikována a že varování a doporučení budou vydána jasně, že jsou sledována a že jsou na jejich základě prováděna příslušná opatření. Řádné fungování finančních systémů v Unii a ve světě a zmírnění rizik ohrožujících toto řádné fungování vyžaduje větší propojenost mezi makrobezpečnostním a mikrobezpečnostním dohledem
- (12) Tento nově vytvořený systém makrobezpečnostního dohledu si žádá věrohodné a vysoce uznávané vedení. Z tohoto důvodu by se vzhledem ke své klíčové roli a důvěře, které se těší na mezinárodní i uvnitřní úrovni, a rovněž k doporučením de Larosièrovy zprávy měl předsedou ESRB na první pětileté období po vstupu tohoto nařízení v platnost stát prezident ECB. Kromě toho by měly být zvýšeny požadavky na odpovědnost a orgány ESRB by měly mít možnost využívat široké škály zkušeností, poznatků a názorů.

- (13) De Larosièreova zpráva rovněž uvádí, že makrobezpečnostní dohled nemá smysl, pokud nemá určitý dopad na dohled na mikroúrovni, přičemž mikrobezpečnostní dohled nemůže účinně zaručit finanční stabilitu, jestliže patřičně nezohledňuje vývoj, k němuž dochází na makroúrovni.
- (14) Je třeba vytvořit Evropský systém finančního dohledu (dále jen „ESFS“) sdružující subjekty dohledu nad finančním trhem na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie, který bude fungovat jako síť. V souladu se zásadou loajální spolupráce podle čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii by subjekty zapojené do ESFS měly spolupracovat v duchu důvěry a navzájem se plně respektovat, a to především za účelem zajištění vhodné a spolehlivé vzájemné výměny informací. Na úrovni Unie by tato síť měla zahrnovat ESRB a tři orgány mikrodohledu: Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro bankovníctví) zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ⁽¹⁾, Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy) zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ⁽²⁾ a Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění) zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ⁽³⁾ (společně dále jen „evropské orgány dohledu“).
- (15) Unie potřebuje zvláštní orgán, který by byl odpovědný za makrobezpečnostní dohled nad celým jejím finančním systémem a který by identifikoval rizika z hlediska finanční stability a v případě nutnosti vydal varování před riziky a doporučení pro opatření k řešení těchto rizik. Z těchto důvodů by měla být zřízena ESRB jako nový nezávislý orgán pro všechna finanční odvětví i systémy záruk. ESRB by měla provádět makrobezpečnostní dohled na úrovni Unie a neměla by mít právní subjektivitu.
- (16) ESRB by se měla skládat z generální rady, řídicího výboru, sekretariátu, poradního vědeckého výboru a poradního technického výboru. Složení poradního vědeckého výboru by mělo zohlednit příslušná pravidla pro řešení střetu zájmů přijatá generální radou. Zřízení poradního technického výboru by mělo zohlednit stávající struktury s cílem nedopustit žádné zdvojování.
- (17) ESRB by měla vydávat varování a, pokud to považuje za nezbytné, doporučení obecné povahy nebo specifické povahy, která by měla být určena zejména Unii jako celku, nebo jednomu nebo více členským státům, nebo jednomu či více evropským orgánům dohledu, nebo jednomu či více vnitrostátním orgánům dohledu, se stanovenou lhůtou pro příslušnou politickou reakci.
- (18) ESRB by měla vypracovat systém jednotné barevné klasifikace rizik s cílem zajistit, aby zainteresované subjekty mohly lépe posoudit povahu daného rizika.
- (19) Tato varování a doporučení by měla být v souladu s přísnými pravidly týkajícími se zachování důvěrnosti rovněž předávána Radě a Komisi, a pokud jsou určena jednomu či více vnitrostátním orgánům dohledu, také evropským orgánům dohledu, aby získala na váze a legitimitě. Jednání Rady by měla být připravena Hospodářským a finančním výborem v souladu s jeho úlohou vymezenou ve Smlouvě o fungování EU. Za účelem přípravy jednání Rady a poskytování Radě včasných politických rad by ESRB měla Hospodářský a finanční výbor pravidelně informovat a měla by mu zasílat dokumenty obsahující varování a doporučení, jakmile budou přijaty.
- (20) ESRB by měla také sledovat dodržování svých varování a doporučení na základě zpráv od adresátů, aby bylo zajištěno, že jsou její varování a doporučení skutečně dodržována. Adresáti doporučení by na základě těchto doporučení měli konat a v případě nečinnosti by měli předložit náležité zdůvodnění (zásada „konej, nebo vysvětli“). Pokud ESRB shledá, že reakce je nedostatečná, měla by při dodržení přísných pravidel týkajících se zachování důvěrnosti informovat adresáty, Radu a v případě potřeby příslušné evropské orgány dohledu.
- (21) ESRB by měla v každém jednotlivém případě a poté, co informovala Radu v dostatečném předstihu, aby mohla Rada reagovat, rozhodnout, zda by doporučení mělo zůstat důvěrné nebo zda by mělo být zveřejněno, přičemž si musí být vědoma skutečnosti, že zveřejnění může za určitých okolností pomoci k vymáhání dodržování doporučení.
- (22) Pokud ESRB zjistí existenci rizika, které by mohlo vážným způsobem ohrozit řádné fungování a integritu finančních trhů nebo stabilitu celého finančního systému Unie nebo jeho části, měla by o této situaci neprodleně informovat Radu. Pokud má ESRB za to, že může nastat mimořádná situace, měla by kontaktovat Radu a poskytnout jí hodnocení situace. Rada by poté měla posoudit, zda je nutno přijmout rozhodnutí určené evropským orgánům dohledu, v kterém určí, že nastala mimořádná situace. Při tomto postupu je nanejvýš důležité dbát na zachování důvěrnosti.
- (23) ESRB by měla podávat zprávu Evropskému parlamentu a Radě nejméně jednou ročně, v případě rozsáhlých finančních problémů častěji. V případě potřeby by Evropský parlament a Rada měly ESRB vyzvat, aby projednala konkrétní otázky související s finanční stabilitou.

⁽¹⁾ Viz strana 12 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽²⁾ Viz strana 48 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽³⁾ Viz strana 84 v tomto čísle Úředního věstníku.

- (24) ECB a národní centrální banky by měly mít vedoucí úlohu v makrobezpečnostním dohledu z důvodu svých odborných znalostí a stávající odpovědnosti v oblasti finanční stability. Vnitrostátní orgány dohledu by měly být zapojeny tak, že budou poskytovat své specifické odborné znalosti. Podíl orgánů mikrobezpečnostního dohledu na práci ESRB je velmi důležitý, aby bylo zajištěno, že posouzení makrobezpečnostního rizika je založeno na úplných a přesných informacích o vývoji finančního systému. V souladu s touto skutečností by předsedové evropských orgánů dohledu měli být členy s hlasovacím právem. Jeden zástupce příslušných vnitrostátních orgánů dohledu za každý členský stát by se měl účastnit zasedání generální rady jako pozorovatel bez hlasovacího práva. V duchu otevřenosti by patnáct nezávislých osob mělo prostřednictvím poradního vědeckého výboru poskytovat ESRB externí odborné znalosti.
- (25) Účast člena Komise v ESRB napomůže vytvořit kontakt s makroekonomickým a finančním dohledem Unie, zatímco přítomnost předsedy Hospodářského a finančního výboru bude odrážet úlohu ministerstev členských států odpovědných za finance a Rady při ochraně finanční stability a provádění hospodářského dohledu a dohledu nad finančním trhem.
- (26) Je klíčové, aby členové ESRB vykonávali své funkce nezávisle a aby zvažovali finanční stabilitu Unie pouze jako celku. V případě, že nelze dosáhnout konsenzu, by nemělo být hlasování o varováních a doporučeních v rámci ESRB vážené a rozhodnutí by měla být zpravidla přijímána prostou většinou hlasů.
- (27) Vzájemná propojenost finančních institucí a trhů má za následek, že sledování a posuzování potenciálních systémových rizik by mělo být založeno na rozsáhlém souboru relevantních makroekonomických a mikrofinančních údajů a ukazatelů. Tato systémová rizika zahrnují riziko narušení kontinuity finančních služeb, které je způsobeno výrazným oslabením celého finančního systému v Unii nebo jeho části a které může mít závažné negativní dopady na vnitřní trh a reálnou ekonomiku. Systémový význam mohou mít všechny typy finančních institucí, zprostředkovatelských subjektů, trhů, infrastruktur a nástrojů. ESRB by proto měla mít přístup ke všem informacím, které jsou nezbytné pro plnění jejích povinností při požadovaném zachování důvěrnosti těchto informací.
- (28) Opatření ke shromažďování informací stanovená v tomto nařízení jsou nezbytná pro plnění úkolů ESRB a neměla by mít vliv na právní rámec Evropského statistického systému v oblasti statistiky. Tímto nařízením by proto nemělo být dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice ⁽¹⁾ ani nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou ⁽²⁾.
- (29) Účastníci trhu mohou poskytnout cenný vstup pro pochopení vývoje, který postihuje finanční systém. V případě potřeby by tedy ESRB měla konzultovat se zúčastněnými subjekty ze soukromého sektoru včetně zástupců finančního odvětví, sdružení spotřebitelů, skupin uživatelů v oblasti finančních služeb, které byly zřízené Komisí nebo na základě právních předpisů Unie, a poskytnout jim rovnou příležitost k vyjádření svých stanovisek.
- (30) Zřízení ESRB by mělo přímo přispět k dosažení cílů vnitřního trhu. Makrobezpečnostní dohled Unie nad finančním systémem je nedílnou součástí celkového nového režimu dohledu v Unii, neboť makrobezpečnostní hledisko je úzce spjato s úkoly mikrobezpečnostního dohledu, které patří do pravomoci evropských orgánů dohledu. Pouze se zavedeným režimem, který správně chápe vzájemnou závislost mezi mikrobezpečnostními a makrobezpečnostními riziky, mohou mít všechny zúčastněné subjekty dostatečnou jistotu při zapojování se do přeshraničních finančních aktivit. ESRB by měla sledovat a posuzovat rizika pro finanční stabilitu vyplývající z vývoje, která mohou mít dopad na odvětvové úrovni nebo na úrovni finančního systému jako celku. Řešením těchto rizik by měla ESRB přímo přispívat k integrované struktuře dohledu Unie nutné pro podporu včasných a jednotných politických reakcí členských států, čímž by se zabránilo rozdílným přístupům a zlepšilo fungování vnitřního trhu.
- (31) Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 2. května 2006 ve věci C-217/04 (Spojené království v. Evropský parlament a Rada) konstatoval, že „nic ve znění článku 95 Smlouvy o ES [nyní článku 114 Smlouvy o fungování EU] neumožňuje dojít k závěru, že opatření přijatá zákonodárcem Společenství na základě tohoto ustanovení jsou určena pouze členským státům. Podle uvážení uvedeného zákonodávce se totiž může ukázat nezbytné stanovit zřízení subjektu Společenství pověřeného přispívat k uskutečnění procesu harmonizace v situacích, kdy se zdá vhodné přijmout nezávazná doprovodná a usměrňující opatření pro usnadnění jednotného provádění a uplatňování aktů založených na uvedeném ustanovení“ ⁽³⁾. ESRB by měla přispět k finanční stabilitě nutné pro další finanční integraci v rámci vnitřního trhu sledováním systémových rizik a v případě potřeby vydáváním varování a doporučení. Uvedené úkoly úzce souvisejí s cíli právních předpisů Unie týkajících se vnitřního trhu s finančními službami. Proto by měla být ESRB zřízena na základě článku 114 Smlouvy o fungování EU.

(1) Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164.

(2) Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 8.

(3) Sb. rozh. 2006, s. I-03771, bod 44.

- (32) Jak je navrhováno v de Larosièreově zprávě, je třeba jednat postupně po jednotlivých krocích a Evropský parlament a Rada by do 17. prosince 2013 měly provést úplný přezkum ESFS, ESRB a evropských orgánů dohledu,
- (33) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž provádění účinného makrobezpečnostního dohledu nad finančním systémem Unie, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států z důvodu integrace evropských finančních trhů, a proto jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku, nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Zřízení

1. Zřizuje se Evropská rada pro systémová rizika (dále jen „ESRB“). ESRB má sídlo ve Frankfurtu nad Mohanem.
2. ESRB je součástí Evropského systému finančního dohledu (dále jen „ESFS“), jehož účelem je zajišťovat dohled nad finančním systémem Unie.
3. ESFS tvoří:
 - a) ESRB;
 - b) Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro bankovníctví) zřízený nařízením (EU) č. 1093/2010;
 - c) Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy) zřízený nařízením (EU) č. 1094/2010;
 - d) Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění) zřízený nařízením (EU) č. 1095/2010;
 - e) Společný výbor evropských orgánů dohledu (dále jen „společný výbor“) zřízený článkem 54 nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010;
 - f) příslušné orgány nebo orgány dohledu členských států vymezené v aktech Unie uvedených v čl. 1 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010.

4. Podle zásady loajální spolupráce v souladu s čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii spolupracují subjekty, které tvoří ESFS, na základě důvěry a plného vzájemného respektu, zejména při zajišťování výměny příslušných a spolehlivých informací mezi sebou.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí následující definice:

- a) „finanční institucí“ se rozumí jakýkoli podnik, na který se vztahují právní předpisy uvedené v čl. 1 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010, jakož i jakýkoli jiný podnik nebo subjekt v Unii, jehož hlavní předmět činnosti je podobné povahy;
- b) „finančním systémem“ se rozumí veškeré finanční instituce, trhy, produkty a tržní infrastruktury;
- c) „systémovými riziky“ se rozumí narušení kontinuity finančního systému, které může mít závažné negativní dopady na vnitřní trh a reálnou ekonomiku. Všechny typy finančních zprostředkovatelů, trhů a infrastruktury mohou mít do určité míry systémový význam.

Článek 3

Poslání, cíle a úkoly

1. ESRB je odpovědná za makrobezpečnostní dohled nad finančním systémem v rámci Unie s cílem přispívat k předcházení systémovým rizikům pro finanční stabilitu v Unii, která jsou důsledkem vývoje v rámci finančního systému, nebo k jejich zmírňování, při zohlednění makroekonomického vývoje, tak aby nedocházelo k výskytům rozsáhlých finančních problémů. Přispívá k řádnému fungování vnitřního trhu a zajistí tím trvalý příspěvek finančního odvětví k hospodářskému růstu.
2. Pro účely odstavce 1 plní ESRB tyto úkoly:
 - a) určuje nebo shromažďuje a analyzuje veškeré relevantní a nezbytné informace pro dosažení cílů uvedených v odstavci 1;
 - b) identifikuje systémová rizika a stanoví pořadí jejich důležitosti;
 - c) vydává varování v případě, že se taková systémová rizika považují za významná, a ve vhodných případech je zveřejňuje;
 - d) vydává doporučení pro nápravná opatření reagující na zjištěná rizika a ve vhodných případech je zveřejňuje;

- e) dospěje-li k závěru, že může nastat mimořádná situace ve smyslu článku 18 nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010, vydává důvěrné varování adresované Radě a poskytuje Radě vyhodnocení situace, aby Rada mohla posoudit, jestli je nezbytné přijmout rozhodnutí určené evropským orgánům dohledu o tom, že nastala mimořádná situace;
- f) sleduje reakce na varování a doporučení;
- g) úzce spolupracuje se všemi ostatními subjekty, které jsou součástí ESFS, a podle potřeby poskytuje evropským orgánům dohledu informace o systémových rizicích nezbytné pro plnění jejich úkolů; a ve spolupráci s evropskými orgány dohledu zejména vypracuje soubor kvantitativních a kvalitativních ukazatelů (přehled ukazatelů rizik) za účelem identifikace a měření systémových rizik;
- h) účastní se podle potřeby činnosti společného výboru;
- i) koordinuje svou činnost s mezinárodními finančními institucemi, zejména s Mezinárodním měnovým fondem a Radou pro finanční stabilitu, jakož i s příslušnými orgány ve třetích zemích, pokud se jedná o záležitosti vztahující se k makrobezpečnostnímu dohledu;
- j) plní další související úkoly, je-li tak stanoveno v právních předpisech Unie.

KAPITOLA II

ORGANIZACE

Článek 4

Struktura

- ESRB má generální radu, řídicí výbor, sekretariát, poradní vědecký výbor a poradní technický výbor.
- Generální rada přijímá rozhodnutí nezbytná pro zajištění plnění úkolů svěřených ESRB podle čl. 3 odst. 2.
- Řídicí výbor napomáhá procesu rozhodování ESRB přípravou zasedání generální rady, přezkoumáváním dokumentů, které mají být projednávány, a sledováním postupu probíhajících činností ESRB.
- Sekretariát odpovídá za běžný provoz ESRB. Poskytuje kvalitní analytickou, statistickou, správní a logistickou podporu ESRB pod vedením předsedy a řídicího výboru v souladu s nařízením Rady (EU) č. 1096/2010 ⁽¹⁾. Využívá také technické poradenství evropských orgánů dohledu, národních centrálních bank a vnitrostátních orgánů dohledu.

⁽¹⁾ Viz strana 162 v tomto čísle Úředního věstníku.

- Poradní vědecký výbor a poradní technický výbor uvedené v článcích 12 a 13 poskytují rady a pomoc v otázkách vztahujících se k činnosti ESRB.

Článek 5

Předseda a místopředsedové ESRB

- Předsedou ESRB je po dobu pěti let od vstupu tohoto nařízení v platnost prezident ECB. Na další období je předseda ESRB jmenován postupem stanoveným na základě přezkumu uvedeného v článku 20.
- Prvního místopředsedu volí ze svých řad členové Generální rady ECB na období pěti let s přihlédnutím k potřebě vyváženého zastoupení členských států obecně a členských států, jejichž měnou je euro a členských států jejichž měnou není euro. První místopředseda může být jednou zvolen opakovaně.
- Druhým místopředsedou je předseda společného výboru jmenovaný podle čl. 55 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010.
- Předseda a místopředsedové sdělí Evropskému parlamentu na veřejném slyšení, jakým způsobem hodlají plnit své povinnosti podle tohoto nařízení.
- Předseda řídí zasedání generální rady a řídicího výboru.

- Místopředsedové v daném hierarchickém pořadí řídí zasedání generální rady nebo řídicího výboru v případě, že se předseda nemůže zasedání účastnit.
- Pokud funkční období člena Generální rady ECB, který byl zvolen prvním místopředsedou, skončí před uplynutím pětiletého období nebo pokud první místopředseda nemůže z jakéhokoliv důvodu vykonávat své povinnosti, je zvolen nový první místopředseda v souladu s odstavcem 2.
- Předseda zastupuje ESRB navenek.

Článek 6

Generální rada

- Členy generální rady s hlasovacím právem jsou:
 - prezident a viceprezident ECB;
 - guvernéři národních centrálních bank;

- c) člen Komise;
 - d) předseda Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví);
 - e) předseda Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění);
 - f) předseda Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy);
 - g) předseda a oba místopředsedové poradního vědeckého výboru;
 - h) předseda poradního technického výboru.
2. Členy generální rady bez hlasovacího práva jsou:
- a) jeden zástupce na vysoké úrovni příslušných vnitrostátních orgánů dohledu za každý členský stát v souladu s odstavcem 3;
 - b) předseda Hospodářského a finančního výboru.

3. Pokud jde o zastoupení vnitrostátních orgánů dohledu podle odst. 2 písm. a), příslušní zástupci na vysoké úrovni se stírají v závislosti na projednávaných bodech, ledaže se vnitrostátní orgány dohledu určitého členského státu dohodnou na společném zástupci.

4. Generální rada přijme jednací řád ESRB.

Článek 7

Nestrannost

1. Při účasti na činnostech generální rady a řídicího výboru nebo při jakékoliv jiné činnosti vztahující se k ESRB plní členové ESRB své povinnosti nestranně a pouze v zájmu Unie jako celku. Nevyžadují ani nepřijímají pokyny od členských států, orgánů Unie ani jiného veřejného či soukromého subjektu.
2. Členové generální rady (s hlasovacím právem i bez něj) nesmějí zastávat funkci ve finančním odvětví.
3. Členské státy, orgány Unie, ani žádný jiný veřejný či soukromý subjekt se nesmí snažit ovlivňovat členy ESRB při plnění úkolů stanovených v čl. 3 odst. 2.

Článek 8

Služební tajemství

1. Členové generální rady a jakékoli jiné osoby, které pracují nebo pracovaly pro ESRB nebo ve spojení s ESRB (včetně příslušných zaměstnanců centrálních bank, poradního vědeckého výboru, poradního technického výboru, evropských orgánů dohledu

a příslušných vnitrostátních orgánů dohledu členských států), nesmí nikomu sdělit informace, na které se vztahuje služební tajemství, ani po skončení svých povinností.

2. Informace, které členové ESRB získají, mohou využívat pouze při plnění svých povinností a při plnění úkolů stanovených v čl. 3 odst. 2.

3. Aniž je dotčen článek 16 a příslušná ustanovení trestního práva, nesmějí být žádné důvěrné informace, které osoby uvedené v odstavci 1 získají při plnění svých povinností, sděleny jiné osobě nebo orgánu jinak než v souhrnné podobě, aby nebylo možné identifikovat jednotlivé finanční instituce.

4. ESRB spolu s evropskými orgány dohledu vyjedná a zavede konkrétní postupy pro zachování důvěrnosti za účelem ochrany informací o jednotlivých finančních institucích nebo informací, které umožňují identifikaci jednotlivých finančních institucí.

Článek 9

Zasedání generální rady

1. Řádná plenární zasedání generální rady svolává předseda ESRB a konají se nejméně čtyřikrát ročně. Mimořádná zasedání mohou být svolávána z iniciativy předsedy ESRB nebo na žádost nejméně jedné třetiny členů generální rady s hlasovacím právem.

2. Každý člen je na zasedáních generální rady přítomen osobně a nesmí být zastoupen.

3. Odchylně od odstavce 2 smí člen, který se nemůže účastnit zasedání po dobu nejméně tří měsíců, jmenovat náhradníka. Takový člen smí být rovněž nahrazen osobou, která byla oficiálně jmenována podle pravidel pro dočasné zastupování zástupců, jimiž se řídí daný orgán.

4. Na zasedání generální rady mohou být případně přizváni zástupci na vysoké úrovni z mezinárodních finančních organizací vykonávajících činnosti přímo související s úkoly ESRB stanovenými v čl. 3 odst. 2.

5. Účast na činnosti ESRB může být otevřena zástupcům na vysoké úrovni z příslušných orgánů třetích zemí, zejména ze zemí EHP, avšak je omezena výhradně na otázky, které jsou pro uvedené země zvláště významné. ESRB může stanovit pravidla pro zejména povahu, rozsah a procesní aspekty účasti uvedených zemí na činnosti ESRB. Tato pravidla mohou obsahovat ustanovení o zastupování v generální radě na *ad hoc* základě se statutem pozorovatele, které by se mělo týkat pouze otázek, jež jsou pro uvedené země významné, přičemž by měly být vyloučeny veškeré případy, ve kterých může být projednávána situace jednotlivých finančních institucí nebo členských států.

6. Jednání na zasedáních jsou důvěrná.

Článek 10

Mechanismus hlasování generální rady

1. Každý člen generální rady s hlasovacím právem má jeden hlas.

2. Aniž jsou dotčeny hlasovací postupy uvedené v čl. 18 odst. 1, rozhoduje generální rada prostou většinou hlasů přítomných členů s hlasovacím právem. V případě rovnosti hlasů má předseda ESRB rozhodující hlas.

3. Odchylně od odstavce 2 je pro přijetí doporučení nebo pro zveřejnění varování či doporučení požadována dvoutřetinová většina hlasů.

4. Při jakémkoliv hlasování generální rady je nutné kvorum dvou třetin členů s hlasovacím právem. Není-li kvora dosaženo, může předseda ESRB svolat mimořádné zasedání, na němž mohou být rozhodnutí přijímána při kvoru jedné třetiny členů s hlasovacím právem. Jednací řád uvedený v čl. 6 odst. 4 stanoví náležitou formu oznámení, kterou se svolává mimořádné zasedání.

Článek 11

Řídící výbor

1. Řídící výbor se skládá z:

- a) předsedy a prvního místopředsedy ESRB;
- b) viceprezidenta ECB;
- c) čtyř dalších členů generální rady, kteří jsou rovněž členy Generální rady ECB, s ohledem na nutnost zajistit celkově vyvážené zastoupení členských států, jakož i vyvážené zastoupení členských států, jejichž měnou je euro, a členských států, jejichž měnou není euro. Jsou voleni členy generální rady z jejich členů, kteří jsou rovněž členy Generální rady ECB, na období tří let;
- d) člena Komise;
- e) předsedy Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví);
- f) předsedy Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění);
- g) předsedy Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy);

h) předsedy Hospodářského a finančního výboru;

i) předsedy poradního vědeckého výboru a

j) předsedy poradního technického výboru.

Jakékoliv uvolněné místo pro voleného člena řídicího výboru se obsadí na základě volby nového člena generální radou.

2. Zasedání řídicího výboru svolává předseda ESRB nejméně jednou za čtvrtletí před každým zasedáním generální rady. Předseda ESRB může také svolávat zasedání *ad hoc*.

Článek 12

Poradní vědecký výbor

1. Poradní vědecký výbor ze skládá z předsedy poradního technického výboru a 15 odborníků reprezentujících široké spektrum dovedností a zkušeností, které navrhuje řídicí výbor a schvaluje generální rada na čtyřleté, obnovitelné funkční období. Jmenování zástupci nesmí být členy evropských orgánů dohledu a musí být vybráni na základě své celkové způsobilosti a podle svých zkušeností z akademické oblasti či z jiných odvětví, zejména z malých a středních podniků, odborů, nebo jako zástupci poskytovatelů či uživatelů finančních služeb.

2. Předseda a dva místopředsedové poradního vědeckého výboru jsou jmenováni generální radou na základě návrhu předsedy ESRB a každý z nich by měl mít příslušnou odbornou způsobilost a znalosti na vysoké úrovni, spojené například s akademickým působením v odvětví bankovníctví, trhů s cennými papíry a pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění. V předsednictví poradního vědeckého výboru by se měly střídát tyto tři osoby.

3. Poradní vědecký výbor poskytuje poradenství a pomoc uvedené v čl. 4 odst. 5 na žádost předsedy ESRB.

4. Sekretariát ESRB podporuje činnost poradního technického výboru a vedoucí sekretariátu se účastní jeho zasedání.

5. Poradní vědecký výbor případně vede otevřeným a transparentním způsobem včasné konzultace se zúčastněnými subjekty, mezi něž patří například účastníci trhu, spotřebitelské organizace a akademičtí odborníci, a současně dodržuje požadavek na zachování důvěrnosti.

6. Poradnímu vědeckému výboru jsou poskytovány veškeré nezbytné prostředky, aby mohl úspěšně plnit své úkoly.

Článek 13

Poradní technický výbor

1. Poradní technický výbor se skládá ze:
 - a) zástupce národní centrální banky každého členského státu a zástupce ECB;
 - b) jednoho zástupce příslušného vnitrostátního orgánu dohledu za každý členský stát v souladu s druhým pododstavcem;
 - c) zástupce Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví);
 - d) zástupce Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění);
 - e) zástupce Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy);
 - f) dvou zástupců Komise;
 - g) zástupce Hospodářského a finančního výboru a
 - h) zástupce poradního vědeckého výboru.

Orgány dohledu každého členského státu zvolí do výboru jednoho zástupce. Pokud jde o zastoupení vnitrostátních orgánů dohledu podle prvního pododstavce písm. b), příslušní zástupci na vysoké úrovni se střídají v závislosti na projednávaných bodech, ledaže se vnitrostátní orgány dohledu dotčeného členského státu dohodnou na společném zástupci.

2. Předseda poradního technického výboru je jmenován generální radou na návrh předsedy ESRB.
3. Poradní technický výbor poskytuje poradenství a pomoc uvedené v čl. 4 odst. 5 na žádost předsedy ESRB.
4. Sekretariát ESRB podporuje činnost poradního technického výboru a vedoucí sekretariátu se účastní jeho zasedání.
5. Poradnímu technickému výboru jsou poskytovány veškeré nezbytné prostředky, aby mohl úspěšně plnit své úkoly.

Článek 14

Jiné poradní zdroje

Při plnění úkolů stanovených v čl. 3 odst. 2 si ESRB v případě potřeby vyžádá stanoviska příslušných zúčastněných subjektů ze soukromého sektoru.

KAPITOLA III

ÚKOLY

Článek 15

Shromažďování a výměna informací

1. ESRB poskytuje evropským orgánům dohledu informace o rizicích, které tyto orgány potřebují k plnění svých úkolů.
2. Evropské orgány dohledu, Evropský systém centrálních bank (ESCB), Komise, vnitrostátní orgány dohledu a národní statistické úřady úzce spolupracují s ESRB a poskytují jí veškeré informace, které ESRB potřebuje k plnění svých úkolů, v souladu s právními předpisy Unie.
3. V souladu s čl. 36 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010 může ESRB od evropských orgánů dohledu vyžadovat informace zpravidla v souhrnné podobě, tak aby nebylo možné identifikovat jednotlivé finanční instituce.
4. Před vyžádáním informací podle tohoto článku ESRB nejprve zohlední existující statistiky vypracovávané, šířené a vyvíjené Evropským statistickým systémem a ESCB.
5. Pokud uvedené orgány nemají požadované informace k dispozici nebo nejsou k dispozici včas, může ESRB tyto informace požadovat od ESCB, vnitrostátních orgánů dohledu nebo národních statistických úřadů. Jestliže tyto informace nejsou k dispozici, může si je ESRB vyžádat od dotčených členských států, aniž jsou dotčeny pravomoci, které jsou v oblasti statistiky a shromažďování údajů svěřeny Radě, Komisi (Eurostatu), ECB, Eurosystemu a ESCB.
6. Žádá-li ESRB o informace, které nemají souhrnnou podobu, obsahuje odůvodněná žádost vysvětlení, proč jsou informace o konkrétní finanční instituci považovány za systémově důležité a nezbytné, s ohledem na převažující situaci na trhu.
7. Před každým podáním žádosti o informace, které nemají souhrnnou podobu, provede ESRB náležitou konzultaci s příslušným evropským orgánem dohledu, aby bylo zajištěno, že žádost je odůvodněná a přiměřená. Pokud příslušný evropský orgán dohledu nepovažuje žádost za odůvodněnou a přiměřenou, neprodleně zašle žádost zpět ESRB a požádá ji o dodatečné odůvodnění. Poté, co ESRB příslušnému evropskému orgánu dohledu doplňující zdůvodnění poskytne, předá adresát žádosti požadované informace ESRB, pokud mu právní předpisy přístup k příslušným informacím umožňují.

Článek 16

Varování a doporučení

1. Jsou-li zjištěna významná rizika, pokud jde o dosažení cíle uvedeného v čl. 3 odst. 1, poskytne ESRB varování a v případě potřeby vydá doporučení pro přijetí nápravného opatření, včetně případných legislativních návrhů.

2. Varování nebo doporučení vydaná ESRB v souladu s čl. 3 odst. 2 písm. c) a d) mohou být buď obecné, nebo konkrétní povahy a jsou určena především Unii jako celku nebo jednomu či více členským státům nebo jednomu či více evropským orgánům dohledu nebo jednomu či více vnitrostátním orgánům dohledu. Je-li varování nebo doporučení určeno jednomu nebo více vnitrostátním orgánům dohledu, je o tom rovněž informován dotčený členský stát nebo dotčené členské státy. Doporučení obsahují lhůty stanovené pro politickou reakci. Doporučení mohou být také určena Komisi v souvislosti s příslušnými právními předpisy Unie.

3. Varování či doporučení jsou současně s jejich předáním adresátům podle odstavce 2 předávána v souladu s přísnými pravidly týkajícími se zachování důvěrnosti Radě a Komisi a v případě, že jsou určena jednomu nebo více vnitrostátním orgánům dohledu, též evropským orgánům dohledu.

4. V zájmu zvýšení informovanosti o rizicích v hospodářství Unie a v zájmu klasifikace těchto rizik podle závažnosti vypracuje ERSB v úzké spolupráci s ostatními subjekty, které jsou součástí ESFS, systém jednotné barevné klasifikace rizik odpovídající situacím s různou mírou závažnosti rizika.

Po vypracování kritérií pro tuto klasifikaci musí být tam, kde je to vhodné, z jednotlivých varování a doporučení ERSB zřejmé, do které kategorie dané riziko spadá.

Článek 17

Reakce na doporučení ESRB

1. Pokud je doporučení uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. d) určeno Komisi, jednomu či více členským státům, jednomu či více evropským orgánům dohledu nebo jednomu či více vnitrostátním orgánům dohledu, adresáti informují ESRB a Radu o opatřeních přijatých v reakci na doporučení a v případě nečinnosti poskytnou náležitě zdůvodnění. Tam, kde je to vhodné, informuje ESRB o obdržené odpovědi v souladu s přísnými pravidly týkajícími se zachování důvěrnosti neprodleně i evropské orgány dohledu.

2. Jestliže ESRB rozhodne, že jejímu doporučení nebylo vyhověno a že adresáti řádně neodůvodnili svou nečinnost, informuje o tom v souladu s přísnými pravidly týkajícími se zachování důvěrnosti adresáty, Radu a případně i dotyčné evropské orgány dohledu.

3. Jestliže ESRB přijala rozhodnutí podle odstavce 2 v souvislosti s doporučením zveřejněným postupem podle čl. 18 odst. 1, Evropský parlament může vyzvat předsedu ESRB k předložení uvedeného rozhodnutí a adresáti mohou požádat o možnost zúčastnit se výměny názorů.

Článek 18

Veřejná varování a doporučení

1. Generální rada rozhodne, poté co informuje Radu v dostatečném předstihu, aby Rada mohla reagovat, v každém jednotlivém případě, zda by varování nebo doporučení měla být zveřejněna. Bez ohledu na čl. 10 odst. 3 se v souvislosti s rozhodnutími generální rady podle tohoto odstavce vždy použije kvorum dvou třetin členů s hlasovacím právem.

2. Jestliže se generální rada rozhodne zveřejnit varování nebo doporučení, informuje o tom předem adresáty.

3. Adresáti varování a doporučení, která ESRB zveřejnila, mají rovněž právo zveřejnit své názory a důvody v reakci na tato varování a doporučení.

4. Jestliže se generální rada rozhodne varování nebo doporučení nezveřejnit, adresáti a případně Rada a evropské orgány dohledu přijmou veškerá nezbytná opatření k ochraně důvěrné povahy varování nebo doporučení.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 19

Odpovědnost a povinnosti podávat zprávy

1. Alespoň jednou ročně, a v případě rozsáhlých finančních problémů i častěji, je předseda ESRB zván na každoroční slyšení pořádané v Evropském parlamentu vždy po zveřejnění výroční zprávy ESRB podávané Evropskému parlamentu a Radě. Tato slyšení jsou pořádaná odděleně od měnového dialogu mezi Evropským parlamentem a prezidentem Evropské centrální banky.

2. Výroční zprávy uvedené v odstavci 1 obsahují informace, o nichž v souladu s článkem 18 generální rada rozhodne, že by měly být zveřejněny. Tyto výroční zprávy se zpřístupní veřejnosti.

3. Na základě výzvy Evropského parlamentu, Rady nebo Komise přezkoumá ESRB také konkrétní otázky.

4. Evropský parlament může požadovat, aby se předseda ESRB zúčastnil slyšení v příslušných výborech Evropského parlamentu.

5. Předseda ESRB vede alespoň dvakrát ročně a případně i častěji, je-li to považováno za vhodné, důvěrné ústní diskuse za zavřenými dveřmi, jichž se účastní předseda a místopředsedové Hospodářského a měnového výboru Evropského parlamentu a jež se týkají probíhajících činností ESRB. Evropský parlament a ESRB uzavřou dohodu o podrobných způsobech organizace těchto jednání, aby byla plně zajištěna důvěrnost podle článku 8. Kopii této dohody poskytne ESRB Radě.

Článek 20

Přezkum

Na základě zprávy předložené Komisí provede Evropský parlament a Rada přezkum tohoto nařízení do 17. prosince 2013 a po

obdržení stanoviska ECB a evropských orgánů dohledu rozhodne, mají-li být úloha a organizace ESRB pozměněny.

Zejména přezkoumají způsob jmenování nebo volby předsedy ESRB.

Článek 21

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 24. listopadu 2010.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
O. CHASTEL